

Startnotitie ontwikkeling visie 2017+

Eind 2016 loopt de huidige beleidsperiode af.
Hoe nu verder?
Het bestuur doet een voorstel voor het beleid na 2016

1. Aanleiding

De NJBB is in beweging! Samen met de verenigingen bouwt de bondsorganisatie aan de toekomst van de petanque sport in Nederland. Vanaf 2013 doorloopt de bond een intensief traject van organisatieverandering en beleidsontwikkeling. De gewenste koerswijziging is vertaald in een meerjarenbeleidsplan voor de periode 2014-2016. Het beleidsplan beschrijft de missie, de visie en de nieuwe koers die de bond richting geeft. Eind 2016 loopt de beleidsperiode af. De opdracht van de Bondsraad, om petanque te positioneren als een competitiesport en een stevig fundament te ontwikkelen voor de continuïteit van de sport, is echter nog niet voltooid. Tegelijkertijd verandert de (sport)wereld om ons heen, hetgeen van invloed is op onze sport en de bond. In deze startnotitie beschrijft het Bondsbestuur haar visie op de periode na 2016. Op welke manier wordt er, wat het bestuur betreft, een vervolg gegeven aan de huidige beleidsperiode? De notitie is het startpunt voor het gesprek met de verenigingen tijdens de ledenraadplegingen in 2017.

2. Ontwikkeling visie 2017+

De NJBB houdt koers. Het doel om petanque te positioneren als een competitiesport blijft het voornaamste uitgangspunt voor de activiteiten binnen de bond. Ook de missie en de visie (stip aan de horizon) van de bond¹ verwoorden na 4 jaar nog steeds de uitgangspunten van de bond. Er is geen wijziging van beleid en intensieve periode van beleidsontwikkeling benodigd. De NJBB houdt immers koers. Het is wel benodigd om beleidslijnen te benoemen in een richtinggevend document; hoe kijkt de NJBB naar de toekomst? Het is immers aan de NJBB om richting te geven aan de toekomst van de petanque sport in Nederland met oog voor de veranderende omstandigheden.

Noodzakelijkerwijs was de aandacht in de afgelopen beleidsperiode voornamelijk gericht op de bestaande ledenorganisatie en het sportaanbod voor de aangesloten verenigingen. Om de ledenorganisatie, het sportaanbod en de sportdeelname te behouden en verder te ontwikkelen, is het echter ook noodzakelijk om te anticiperen op de veranderende omgeving. Niet alleen de maatschappij verandert, maar ook de manier waarop het Nederlandse sportlandschap is ingericht en functioneert, is in ontwikkeling.

De startnotitie is ontwikkeld op basis van:

- Meerjarenbeleidsplan 2014-2016
- Resultaten van het meerjarenbeleidsplan 2014-2016
  - organisatieontwikkeling
  - sportontwikkeling
- Ervaringen opgedaan gedurende de beleidsperiode 2014-2016
- Maatschappelijke ontwikkelingen

Naast een richtinggevend document waarin de beleidslijnen zijn beschreven, wordt er ieder jaar een jaarplan opgesteld op basis van de startnotitie, de ontwikkelingen, de ervaringen gedurende het jaar en de ledenraadplegingen. In het jaarplan worden concrete projecten, producten, diensten en doelstellingen geformuleerd, inclusief de bijbehorende planning en begroting. Het Bondsbestuur heeft ervaren dat het niet wenselijk is om alle projecten voorafgaand aan een beleidsperiode van 4 jaar te benoemen. Dit maakt het lastig om in te spelen op veranderende omstandigheden. Door de combinatie van de notitie en jaarplannen kan de bond inspelen op actualiteit, trends en ontwikkelingen. Aan het eind van ieder jaar wordt de balans opgemaakt.

¹ Het meerjarenbeleid 2014-2016 'Bouwen aan de toekomst van de sport' is beschikbaar op de website van de NJBB Agendapunt 8.2 – BV 26 nov. 2016

3. Terugblik 2014-2016

Om een goed vervolg te kunnen geven aan de huidige koers is het waardevol om terug te blikken op de ontwikkelingen die gedurende de beleidsperiode hebben plaatsgevonden. Dit zijn zowel ontwikkelingen binnen de bond, als ontwikkelingen buiten de bond die van invloed zijn op de sport en de bond.

3.1 Organisatorische ontwikkelingen

Gedurende de beleidsperiode 2014-2016 is er binnen de bond een intensieve organisatieverandering ingezet. Een herstructurering en professionalisering van de bondsorganisatie waren benodigd om de kerntaken van de bond nog beter en constanter invulling te geven. Het motto 'wat we doen, doen we goed' is hierbij leidend. Vanaf 2017 zijn er 8 districten met elk een districtsteam. Het districtsteam heeft een uitvoerende taak en is de belangrijke schakel tussen de landelijke organisatie en de vereniging. Het is van belang dat de activiteiten van (verenigings-)bestuurders, werkgroepleden, commissieleden, medewerkers en verenigingen op elkaar aansluiten, elkaar versterken en zichtbaar zijn. Om die reden worden alle projecten ondergebracht in vier pijlers die het fundament van de bond vormen. De afgelopen periode heeft de bond een stap in de goede richting gedaan. De komende jaren blijft aandacht voor de kwaliteit van de bondsorganisatie en de implementatie van de nieuwe structuur echter nodig.

3.2 Sportieve ontwikkelingen

Ook op sportief gebied heeft de bond een ontwikkeling doorgemaakt. Er is een sportplatform (NLpetanque) gelanceerd waar alle informatie rondom competities en toernooien wordt gecommuniceerd. De Nationale Kampioenschappen zijn geprofessionaliseerd in de organisatie en de aankleding. De voornaamste ontwikkeling is de nieuwe Nationale Petanque Competitie (NPC) waar verenigingsteams het op verschillende niveaus tegen elkaar opnemen. In het eerste seizoen (2016-2017) gaan er maar liefst 291 teams verdeeld over 114 verenigingen van start². Daarnaast zijn de opleidingen voor scheidsrechters, wedstrijdleiders en instructeurs opnieuw ontwikkeld. Dit komt ten goede aan de kwaliteit van de competities en toernooien, de sportbeoefening en het bouleplezier.

3.4 Maatschappelijke ontwikkelingen

Naast de interne ontwikkelingen zijn er ook externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de bond en de sport. De manier waarop men sport beoefent en beleeft verandert en daarmee ook op de manier waarop de sport in Nederland georganiseerd wordt. Uit landelijke cijfers blijkt dat de sportdeelname ieder jaar stijgt, maar dat het aantal verenigingsleden langzaam daalt. De behoefte van de sporter verandert en mede daardoor toont de manier van sporten steeds meer diversiteit en flexibiliteit.

De tendens is dat er in toenemende mate wordt gesport buiten de kaders van een bond of verenigingen. Zowel de sportbonden als de verenigingen zullen daarom opnieuw moeten bepalen welke waarden zij vertegenwoordigen en op welke manier daar invulling aangegeven wordt. De bijdrage van de bond en de vereniging moet zichtbaar en relevant zijn voor de sporter en zij dienen een duidelijke positie en identiteit te kiezen.

Dit geldt ook voor de NJBB en de petanque verenigingen. Ook de NJBB ziet het ledenaantal gestaag dalen en ook binnen de petanque sport zijn er maatschappelijke initiatieven waarbij boulers zonder inmenging van een vereniging of bond succesvolle competities, toernooien en evenementen met elkaar organiseren. Van verenigingen en het bondsbestuur wordt gevraagd het blikveld te verbreden en te anticiperen op de veranderende maatschappij. Dit vraagt om flexibiliteit en slagkracht in de organisatie.

² Actuele aantallen op het moment van schrijven (sept. '16)
Agendapunt 8.2 – BV 26 nov. 2016

3.4 Subsidies

De ontwikkeling in de sportwereld leidt ook tot verandering in de manier waarop de collectieve financiële middelen van de sport verdeeld worden. De NJBB ontvangt jaarlijks subsidie van NOC*NSF. Naast de contributie van verenigingen is dit de enige structurele inkomstenbron van de bond. Tot en met 2017 ontvangt de bond een basisbijdrage op basis van het ledenaantal. Vanaf 2018 wordt de subsidie niet verdeeld op basis van het ledenaantal, maar op basis van de impact van de bond op de sport en de collectieve doelen van de sport. In de loop van 2017 wordt de precieze uitwerking bekend, maar het staat vast dat de subsidies van NOC*NSF afnemen en minder vanzelfsprekend zullen zijn.

Dit betekent dat het verstandig is om te oriënteren op de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen om inkomsten te genereren buiten NOC*NSF of de ledenorganisatie (hieruit ontvangt de bond immers contributies en inschrijfgelden). Hiermee vermindert de bond tegelijkertijd de afhankelijkheidspositie.

3.5 Betrokkenheid verenigingen

Bij de realisatie van het meerjarenbeleidsplan 2014-2016 hebben de verenigingen en hun leden een actieve bijdrage geleverd. In werkgroepen en commissies hebben de leden hun kennis en ervaring ingezet om een nieuwe competitie, bondsorganisatie, communicatiestrategie en opleidingen te ontwikkelen. Verenigingsbestuurders namen deel aan de informatiebijeenkomsten en gaven reacties per mail en telefoon. Hieruit blijkt naast enthousiasme voor vernieuwing en verbetering ook dat verandering niet altijd makkelijk is. Gezamenlijk worden er keuzes gemaakt die voortkomen uit de positionering van petanque als een competitiesport en die horen bij de professionalisering van de bond. Dit heeft gewenste en ongewenste consequenties voor verschillende doelgroepen binnen de bond. Daarnaast is gebleken dat het lastig is om alle verenigingen mee te nemen in de vele veranderingen gedurende deze intensieve periode. De betrokkenheid van verenigingen is inhoudelijk van belang en onmisbaar in een vrijwilligersorganisatie. Daarom is de ledenraadraadpleging structureel opgenomen in de besluitvormingscyclus van de bond³.

3.6 Concrete resultaten op een rij

Aan het einde van de beleidsperiode zijn de volgende concrete resultaten bereikt:

- Verenigingen zijn sterker betrokken geraakt bij de ontwikkeling binnen de bond (goed bezochte informatiebijeenkomsten, vraag naar opleidingen, deelname NPC)
- Nieuwe organisatiestructuur
- Nieuwe contributiestructuur
- Nieuwe Nationale Petanque Competitie (291 deelnemende teams, 114 vertegenwoordigende verenigingen)
- Professionalisering van Nationale Kampioenschappen
- Nieuwe opleiding voor Regionaal Scheidsrechter, Regionaal Wedstrijdleider en Basis Instructeur Petanque
- Communicatie- en promotiestrategie inclusief een nieuwe huisstijl
- Lancering sportplatform 'NLpetanque'
- Lancering promotielijn 'Play Petanque'

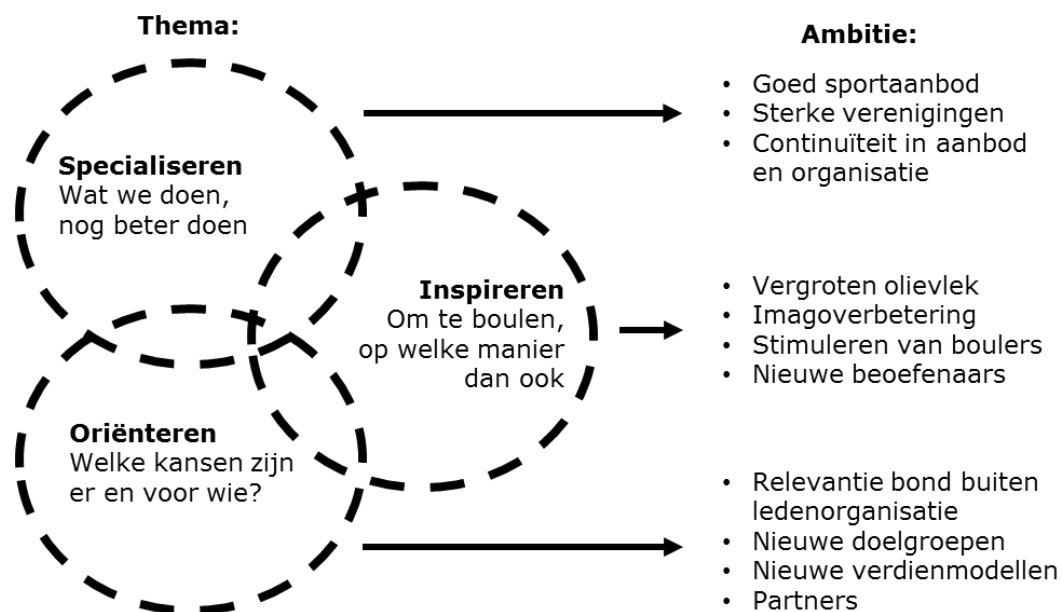
³ De besluitvormingscyclus is beschreven in de notitie 'Herstructurering Bondsorganisatie' en is beschikbaar op de website van de NJBB

4. Samen verder bouwen aan de toekomst van de sport

Zoals geschreven krijgt het meerjarenbeleidsplan 'Bouwen aan de toekomst van de sport' een vervolg in 2017. Het doel om petanque te positioneren als een competitiesport blijft leidend. Ook de missie en de visie van de bond blijven gehandhaafd. Eveneens ongewijzigd blijft de centrale positie van de verenigingen. De NJBB is een ledenorganisatie en heeft als één van zijn kerntaken om de belangen van de verenigingen en de sport te behartigen. De activiteiten van de bondsorganisatie zijn dan ook gericht op de toegevoegde waarde voor de verenigingen.

Om dit ook voor de lange termijn te waarborgen is het noodzakelijk om vanaf 2017 het vizier bij te stellen en naast het belang van de ledenorganisatie ook oog te hebben voor de veranderende omgeving en de kansen die dit biedt voor de sport. Daarbij is het aanspreken van nieuwe doelgroepen, het creëren van nieuwe aanwas van boulers en het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen van belang voor de voortgang van de verenigingen en de sport. Immers, voor het positioneren van petanque als een competitiesport zijn beoefenaars nodig.

Vanaf 2017 is de focus daarom niet alleen intern gericht, maar ook extern. Om te anticiperen op een veranderend sportlandschap, het imago van de sport te verbeteren en nieuwe aanwas te creëren voor de verenigingen zal de bond ook buiten de ledenorganisatie actief moeten zijn. We gaan aan de slag vanuit drie centrale thema's. De thema's zijn een vertaalslag van de interne en externe ontwikkelingen naar de praktijk en de toekomst van de bond.

4.1 Specialiseren

Het Bondsbestuur, het bondsbureau, de commissies en de verenigingen gaan zich verder specialiseren op de uitvoering van de kerntaken en het versterken van het fundament van de sport. De activiteiten binnen de pijlers worden (door)ontwikkeld, de bondsorganisatie wordt verder geprofessionaliseerd en de meerwaarde voor de sport wordt versterkt. Hierbij geldt het credo 'wat we doen, doen we goed', waardoor het aanbod van de bond met kwalitatieve producten en diensten onderscheidend is en meerwaarde levert. De activiteiten zijn met name gericht op de ledenorganisatie; de verenigingen en de huidige en potentiële leden van de verenigingen staan centraal.

4.2 Oriënteren

Er is een tendens zichtbaar waarbij er in toenemende mate wordt gesport buiten de kaders van de bond en verenigingen. Zowel de sportbonden als de verenigingen zullen opnieuw moeten bepalen welke waarden zij vertegenwoordigen en op welke manier daar invulling aangegeven wordt. Vanuit dit thema wordt er georiënteerd op de waarde die de bond kan creëren voor de verenigingen, de sport en de sporter. Wat is de behoefte van de (verenigings)bouler? Welke producten en diensten leveren een bijdrage aan de ontwikkeling, beoefening, imagoverbetering en beleving van de sport voor de verschillende doelgroepen? Op welke manier komt dit de verenigingen en de ledenorganisatie ten goede? Op welke manier kan de NJBB door middel van de sport een bijdrage leveren aan maatschappelijke uitdagingen zoals vergrijzing, gezondheid en sociale cohesie? En daarbij, gezien de afnemende subsidiebijdrage, op welke manier kan de NJBB haar financiële onafhankelijkheid versterken?

De bond heeft zich in de afgelopen jaren voornamelijk gericht op de interne organisatie en het sportaanbod voor en ondersteuning van de aangesloten verenigingen. Om de belangen van de sport en de verenigingen te behartigen, zal de bond zich vanaf 2017 ook buiten de ledenorganisatie moeten profileren. Waar mogelijk met partners om de impact van activiteiten te vergroten.

4.3 Inspireren

Wat is een sport zonder beoefenaars? Het ledenaantal van de aangesloten verenigingen neemt af en het blijkt moeilijk om nieuwe leden te werven. Om er in de toekomst ook voor te zorgen dat er gebouwd wordt, om de continuïteit van de sport te waarborgen en om de maatschappelijke betekenis van de sport te versterken, is het van belang om mensen te inspireren om de sport te beoefenen. In dit thema worden producten, diensten en activiteiten ontwikkeld om mensen binnen de verschillende doelgroepen te inspireren om deel te nemen aan activiteiten en evenementen of een bijdrage te leveren aan de sport. Positiviteit, enthousiasme en sportplezier staan in dit thema centraal. Het gaat hierbij niet alleen om nieuwe beoefenaars, maar ook om het inspireren van bestaande boulers om deel te nemen aan competities, toernooien en evenementen. Boulen is leuk en uitdagend! Op welke manier en op welk niveau dan ook.

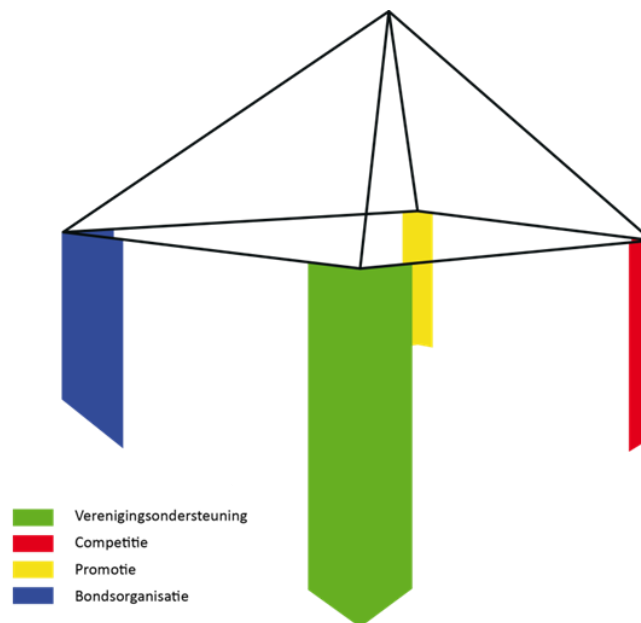
4.4 Voor bondsorganisatie én verenigingen

De drie centrale thema's zijn niet alleen relevant voor de bondsorganisatie, maar zijn ook toepasbaar op verenigingsniveau. De vereniging is een onmisbare schakel en staat in direct contact met de sporter. Op welke manier kan de vereniging er voor zorgen dat het sportaanbod, de accommodatie en de communicatie nog beter aansluiten op de wensen van de (potentiële) leden (thema: specialiseren)? Hoe ziet de omgeving van de vereniging er uit en op welke manier kan men de zichtbaarheid en relevantie vergroten (thema: oriënteren)? Kan de vereniging mensen inspireren om te gaan boulen door deel te nemen aan sportevenementen in de omgeving of activiteiten buiten de verenigingen te organiseren (thema: inspireren)?

De activiteiten van de bondsorganisatie en de verenigingen kunnen elkaar versterken waardoor de impact en het resultaat vergroot wordt. De bondsorganisatie kan de verenigingen hierbij ondersteunen. Immers, samen bouwen we aan de toekomst van de sport.

5. Uitdagingen per pijler

In het beleidsperiode 2014-2016 zijn alle projecten en activiteiten ondergebracht in vier pijlers. De pijlers vormen het fundament van de bondsorganisatie en zorgen voor overzicht, focus en samenhang in de activiteiten van de bond. Ook na 2016 blijven de pijlers gehandhaafd. Per jaar worden er in een jaarplan projecten geformuleerd die aansluiten bij de ontwikkelingen en uitdagingen van dat moment. Het jaarplan is gebaseerd op de beleidskoers 'Petanque als competitiesport', interne en externe ontwikkelingen, de drie centrale thema's en de input van verenigingen tijdens de ledenraadplegingen. Door ieder jaar opnieuw een jaarplan met projecten vast te stellen, wordt de flexibiliteit en slagkracht van de bondsorganisatie vergroot

Zoals geschreven worden in het jaarplan concrete projecten benoemd en de bijbehorende planning en begroting samengesteld. Wanneer de drie thema's vertaald worden naar de pijlers komen de volgende uitdagingen de komende periode in ieder geval aan bod.

Pijler Verenigingsondersteuning

- Het versterken van de positie van de vereniging
- Het praktisch en inhoudelijk ondersteunen van de verenigingsbestuurder
- Betere afstemming van de VO-activiteiten op de wensen en behoeften van de verenigingsbestuurder
- Het ondersteunen van verenigingen bij de activiteiten vanuit de drie centrale thema's

Pijlers Competitie

- Het monitoren en optimaliseren van bestaand sportaanbod
- Het ontwikkelen van nieuw sportaanbod naar behoefte van verschillende doelgroepen
- Het ontwikkelen van een beleid op topsport

Pijler Promotie

- Het promoten van de sport vanuit het concept 'Play Petanque'
- Het stimuleren van sportdeelname van huidige boulers
- Het oriënteren in de "markt" naar behoefte van verschillende doelgroepen
- Het oriënteren in de "markt" naar relevantie voor verschillende doelgroepen
- Het oriënteren op mogelijke maatschappelijk bijdrage door middel van sport

Pijler Bondsorganisatie

- Implementatie van de vernieuwde organisatiestructuur
- Stimuleren van deelname van verenigingen aan het democratisch besluitvormingsproces
- Optimaliseren van de dienstverlening
- Het zoeken naar mogelijke partners die bijdragen aan de ambities van de bond
- Het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen om de financiële onafhankelijkheid te vergroten

5.1 Uitdaging voor verenigingen

De ontwikkelingen in de afgelopen jaren zijn van invloed geweest op de verenigingen. Ook de veranderingen in de maatschappij en de sportwereld zijn van invloed. De komende jaren zal dat ook zo zijn. Naast de interne zaken staan de verenigingen vanaf 2017 in ieder geval voor de volgende uitdagingen:

- De invoering van de districten en de samenwerking met de districtsteams
- De deelname aan de NPC
- De deelname aan het nieuwe democratisch proces binnen de bond
- Het anticiperen om de veranderende maatschappij en sportwereld
- Het ontwikkelen van ondernemerschap

De bondsorganisatie biedt hierbij ondersteuning waar gewenst.

Tot slot

De NJBB heeft de afgelopen jaren een enorme ontwikkeling doorgemaakt. De ontwikkeling van een nieuwe competitie en de veranderingen in de organisatie hebben een grote impact op de verenigingen en haar leden. Door intensief overleg tijdens de vele contactmomenten en grote inzet van alle betrokkenen maken de bondsorganisatie en de verenigingen stappen en worden er resultaten geboekt. De koers is gezamenlijk vastgesteld en er wordt gezamenlijk invulling gegeven aan de ontwikkelingen; samen bouwen we aan de toekomst van onze sport.

Deze periode verdient een goed vervolg. Deze startnotitie beschrijft de visie van het Bondsbestuur op de periode na 2016. Hoe denk u hier als vereniging, als bestuurder, als vrijwilliger of als bouler over? Tijdens de ledenraadplegingen gaat het bestuur graag met u in gesprek om samen de juiste koers voor de toekomst van de sport te bepalen.